

En abbed forsvarede fæstebønder mod ulovligt hoveri, år 1081

Årbogen for klostret Saint-Hubert en Ardenne bevidner en sag fra år 1081, hvor fæstebønder tages i forsvar af klostrets abbed overfor opsynsmænd og ridefogeders uretmæssige krav på arbejdspligt (hoveri).

En vis opsynsmand i Chauvency ved navn Alberic havde truet klosterets fæstebønder i forsøget på at afkræve dem uretmæssigt hoveri [*corvée*], således at en fattig mands ko aborterede, mens den pløjede og den fattige mand måtte selv bære åget resten af dagen. Og abbeden hørte om dette uretfærdige krav og var overrasket over Alberics umenneskelighed, og han skyndte sig derfor at spørge Adelo de Dun om, hvordan hans opsynsmand behandlede klostrets fæstebønder, som gjorde den slags beklagelser og forberedte sig på at bevise, at et sådant hoveri ikke tilkom ham eller nogen anden. Adelo blev rasende på Alberic og skammede sig over hans gerning, og han fastsatte en dato, hvor abbeden kunne bevise sin sags rigtighed. En vis Herbert, en overmåde trofast og ærlig mand, var dengang foged over Chauvency og på den dag, hvor retssagen mellem abbeden og Adelo skulle finde sted, aflagde han retmæssigt en ed og bekræftede sin ed ved vandprøven og han beviste opsynsmændenes hårde krav og at de i virkeligheden ikke havde noget krav på dette hoveri. Tilstede ved denne offentlige retssag var Adelo de Dun, Rambald, greve af Murvaux, Peter af Mirowald og mange andre adelige. Fuldbyrdet i året 1081 efter at Gud blev menneske.

Da. overs. af M. Pihl efter: R. C. Cave & H. H. Coulson: *A Source Book for Medieval Economic History*, New York (1965), s. 299